

πού άνοιξε ο Πρίγκηπας για να μη φύγη και η τύφλα των αϊλικών που έχαναν τον κομματάρη τους είχαν φέρει σε τόσο δύσκολη θέση τις Δυνάμεις ώστε αν η Αντιπολίτευση δεν έδιδε κουράγιο στους Προξένους πως δε θ' άφήση να γίνη καμιά άταξία και πως είναι ανάγκη να κατεβή ο νέος Άρμοστής μίαν ώρα άρχήτερα, ποιος ξέρει αν δεν έχαντακάνετο για πάντα ο κατεβασμός του.

Φανταστείτε πως τολμούσαν να φοβερίζουν όλους πως τη στιγμή που θα ξεμπαρκαριστή θα γενή μεγάλο κακό και γι' αυτό έφοβήθηκαν οι πρόξενοι και τον έβγαλαν από κάποιο παράμερο μέρος σαν κατάντικο.

Μά ο άρρογράφος λέει κι' άλλη άνακρίβεια άρκετή για να του κόψη τη γλώσσα ο παπᾶς που θα τονέ ξεμολογήση.

Λέει δηλαδή πως ο Βενιζέλος και μετά τον έρχομό του Ζαΐμη ξανά και ξανά εκήρυξε πως ο έλεγχος είναι εθνική ανάγκη. Δόξα τῷ Θεῷ οι στενογράφοι της Συνέλευσης έχουν κι' αυτιά και χέρια για ν' ακούνε και να γράφουνε. Τονέ προκαλώ λοιπόν να φροντίση να βρῆ από τα στενογραφημένα πραχτικά τέτοιο λόγο είπωμένο από το Βενιζέλο μετά τον κατεβασμό του Ζαΐμη γιατί άλλοιως έχω όλο το δικαίωμα να τονέ ξαναπῶ κακόπιστο. Άπ' αυτές τις χοντροειδέστατες άνακρίβειες τους για πράματα χτεσινά θα μπόρουν οι άναγνώστες του «Νουμά» να κρίνουν πόσο είναι: άληθινά και τέλλα που είπαμε.

Μά τί να περιμένη κανείς από άνθρωπο που καυχιέται γιατί ο ξαδερφός του ο Κατσουράκης βροῖκε—όπως λέει—τό γιατρικό, όργανώνοντας εμφύλιο άλληλοσπαραγμό, για να πνίξη την Έπανάσταση του Θέρισου.

Τελειώνοντας δε μπορώ να άφισω άπαρατήρητο πως ο άρρογράφος ξόδεψε την αντιδημοτική του ρητορική για να χτυπήση πολιτικό που έχει σε έλαττωματικό πιά βαθμό άναπτυγμένο το αίστημα της περιφρόνιας στον όχλο. Ο Βενιζέλος είναι από τους άριστοκράτες τους πνεύματος που διόλου δε λογαριάζει και που σιχαίνεται μάλιστα τη λαϊκή πρόληψη. Οι λόγοι του είναι πάντα για τους λίγους, για τους έλεγχούς. Ποτέ δεν κολακεύει λαϊκές άδυναμίες ούτε φοβάται να τις χτυπᾶ με το σφυρί είτε πατριωτικές είναι είτε θρησκευτικές είτε όποιες δήποτε. Κ' είμαι βέβαιος πως μ' όλο το ναυάγιο του συντηρητικού πολιτεύματος του 1899

και τα μαρτυρικά του παθήματα θί πείξη λίγο τη συνείδησή του ακόμα όταν σήμερα δίδει κανένα σπουδαίο δικαίωμα στο λαό. Γιατί είναι τέτοιας ιδιοσυγκρασίας που τίποτα δεν τρομάζει τόσο όσο την όχλοκρατία.

Και τώρα θα πῶ κάτι τι για να παρηγορήσω τον άπελπισμένο άρρογράφο. Δεν περνᾶ συνεδρίαση στη Συνέλευση χωρίς οι αντιπολιτεψόμενοι να βγάλουν στο φῶς μερικούς λεκέδες από την καμαρωμένη διοίκηση του προτητηνευ άρμοστή κι' όμως η πλειοψηφία Του που τόσο πάσχισε να τηνέ δημιουργήση τσιμουδιά δε βγάζει γιατί ξέρει πως δεν τη σφύρηνη διόλου αυτό το ξεσκάλισμα.

*

Τη σύντομη αυτή πολιτική ιστορία των τελευταίων χρόνων της Κρήτης νόμισα υποχρέωσή μου να κάμω γιατί ενδιαφέροναι πολύ οι άναγνώστες του «Νουμά» να ναι φωτισμένοι σ' ένα τόσο σπουδαίο ζήτημα και τη στιγμή που έμεις οι δημοτικιστάδες θα συνταχτούμε σε κόμμα πολιτικό νάχουμε άνοιχτά τα μάτια μας σ' όλα τα εθνικά ζητήματα και να μη λέμε αϊλικές σάχλες.

Όσο για το φίλο μου τον κ. δημοκοποπνήχτη τονέ πληροφορώ πως να μη στενοχωριέται γιατί ο Πρίγκηπας ετοσαύτα κατορθώσας ού κινδυνεύει άξέχαστος παρ' ήμῶν άπελθειν.

Χανιά 15 τού Νοέβρη 1906.

Πληρεξουσιοδοτημένος κι' από τους άλλους

δημοτικιστάδες

ΧΡΗΣΤΟΣ Μ. ΧΡΗΣΤΟΓΛΑΚΗΣ

ΚΡΑΣΙ ΣΑΜΙΩΤΙΚΟ

Το άληθινό Σαμιώτικο κρασί, το ξακουστό μουσκάτο πουλιέται στο δρόμο του Προαστείου αρ. 8 στο κατάστημα του Άθανάση Τσουκλαδάκη από τη Σάμο.

Τα κρασιά που πουλιούνται στο κατάστημα άφτό βραβεφθήκανε στην Έκθεση του Σικάγου κι' όσοι αγαπούνε το κρασί που έφραίνει τη καρδιά μπόρουν να περάσουν από κεί.

νάν τονέ ζυπνήσουνε, και πως του είτανε άδύνατο να φύγη. Και σαν έδειξε τη δυσαρίσκιά του ο Άστακόφ μπήκε στο σπίτι και παρακάλεσε τον έπιστάτη να τον πάη στην κάμαρα που λογαριάζανε να τονέ βάλουνε, χωρίς να περιμένη το σουπέ. Μισή ώρα άργότερα είτανε τοποθετημένος εκεί μέσα, καλά ή κακά, κάτω από το σκέπασμα στενού κρεβατιού, και πάσχισε ν' άποκοιμηθῆ.

Μά ο ύπνος δεν έρχότανε καθέλου. Η έψη του Στελτσίνσκη όρθωνότανε άκατάπαυτα όμπρός του. «Νά, σημαδεύει, ο Άστακόφ σκοτώθηκε, έλεγε μια φωνή... Χτυπήθηκε με διάθεσες ειρηνικές, και με καλόβολες σκέψες της παντρειάς». Και ξανάκλεινε με πείσμα τα μάτια του που είτανε πλατειάνοιχτα, κι' έχωνε το κεφάλι στα προσκέφαλα. Μά ο ύπνος δεν έρχότανε. Η αύγή έσκαιε τώρα στον ούρανό. Άποκαμωμένος από τόν πυρετό της άγρύπνιας ο Άστακόφ έπεσε σ' ένα είδος νυσταγμαράς, όταν ένιωσε ξαφνικά ένα βάρος στα πόδια του. Άνοιξε τα μάτια στα πόδια του κρεβατιού του είτανε καθισμένος ο Βερετιέφ. Το ξάφνιασμα του Άστακόφ μεγάλωσε σαν είδε το ντύσιμο του Βερετιέφ. Είτανε χωρίς ραντικότα τα στήθια του γυμνά φαινότανε άνάμεσα από ένα πουκάμισο ζαρωμένο. Τα μαλλιά του

άταχτα του πεφταν ως τα φρύδια, και το πρόσωπό του μ' άλλαγμένη έκφραση.

— Μπορώ να σας ρωτήσω... είπε ο Άστακόφ και σηκώθηκε στο κρεβάτι του.

— Ήρτα, είπε ο Βερετιέφ με μια συναχωμένη φωνή, με ντύσιμο λίγο... Ήπιαμε κεί κάτω. Θέλω να σας ήσυχάσω. «Είναι εκεί ένας ευγενής που δεν έχει ύπνο ήσυχο». Αϊ, λοιπόν! μπόρείτε να κοιμηθῆτε, δε θα χτυπηθῆτε αύριο.

— Τί μου λέτε εκεί; μουμούρισε ο Άστακόφ ακόμα περισσότερο ξιφιασμένος.

— Ναι, όλα διορθώθηκαν. Αύτός ο κύριος ζητάει συμπάθιο. Θα λάβετε αύριο ένα γράμμα. Όλα τέλειωσαν ρουχουνήστε.

Ο Βερετιέφ σηκώθηκε, και προχώρησε μ' ένα άστατο βήμα κατά την πόρτα.

— Επιτρέψτε μου παρακαλώ, φώναξε ο Άστακόφ, πως ξέρτε... και πως μπορώ να σας πιστέψω;

— Α! νομίζετε, γιατί είμαι... μέσα σ' άμπέλια... Μά σας το λέω, θα σας στείλῃ αύριο ένα γράμμα. Δε μου είσαστε πολύ συμπαθητικός, κύριε, μά είμαι άπάνου στο κέφι της λεβεντιάς και της γενναιότητας. Πίστε ωστόσο πως φοβηθήκατε λιγάκι.

— Μά κύριε... είπε ο Άστακόφ, που άρχιζε να

Ο ΝΟΥΜΑΣ ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΡΟΜΗ

Για την Ελλάδα αρ. 10. — Για το Έξωτερικό φε. χρ. 10.

20 λεπτά το φύλλο λεπτά 20

ΒΡΙΣΚΕΤΑΙ : Στα κίόσκια της Πλατείας Συντάγματος, Όμόνοιας, Υπουργείου Οικονομικών, Σταθμού Τροχόδρου, (Όφθαλμιατρείο), Βουλῆς, Σταθμού ύπόγειου Σιδηρόδρου (Όμόνοια), στο καπνοπωλείο Μανωλακάκη (Πλατεία Στουρνάρα), Έξάρχεια, στα βιβλιοπωλεία « Εστίας » Γ. Κολάρου και Σακέτου (όδου Σταδίου, άπτεκρ στη Βουλή). Στο Βόλο, βιβλιοπωλείο Χριστόπουλου.

Η συντρομή πλερώνεται μπροστά κ' είναι ενός χρόνου πάντα.

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ

ΚΑΙ

ΠΡΑΜΑΤΑ

ΟΙ ΦΗΜΕΡΙΔΕΣ ΜΑΣ

ά γιο ποιήσανε έναν τραπεζίτη, άπαράλλαχτα καθώς έκανε άλλοτες—δεν ξέρουμε αν ξακολουθεϊ νάν το κάνει και τώρα—το Βατικανό άγιοποιώντας διαφόρους κυρίους. Δε θέλουμε να πούμε πως ο μακαρίτης Πεσματζόγλου είταν κοινός άθροπος. Όχι. Είταν κάτι παραπάνου από μᾶς τους άθροπους του σωρού, άφου μπόρεσε από το τίποτα να κάνει έκατομμύρια, άφου έχτισε τόσα παλάτια στην Άθήνα, στην Κηφισσία και στο Φάληρο, άφου είχε τόσα άμάξια και τόσους υπρέτες, πράματα άρκετά δηλ. να κάνουνε ένα σεβαστό και να τον επιβάλουνε στην κοινωνική συνείδηση. Μπορεί ο μακαρίτης να ύποστήριξε γενναία και το Μακεδονικό άγώνα, μπόρεϊ νάδωσει εκατό χιλιάδες στον Πανάγιο Τάφο, μπόρεϊ νάλλυσε το Σταφιδικό ζήτημα, πλουίζοντας σύγκαιρα και τους μετόχους της « Ένιαίας », πειράζεται.

— Καλά, καλά, διέκοψε ο Βερετιέφ. Μην παίρνετε φωτιά. Βλέπετε, στον τόπο μας, στην έπαρχία δε γίνεται χωρίς που να μην έχει και μονομαχία. Μά τουτο δεν έχει ποτές κακά έπακόλουθα' μά ωστόσο κάτι τέτοιο δίνει άφορμή να πειραχτεί ένας νιόφερτος. In vino veritas. Μά δεν ξέρετε λατινικά, ούτε και γώ. Βλέπω στο προσωπο σας πως θέλετε να κοιμηθῆτε' σας εύχομαι την καλή νύχτα, κύριε άνθρωπε πραχτική, μεγάλε για το μέλλον θεσοκράτορα. Δεχτήτε τούτη την εύχη τελευταία, από έναν άνθρωπο, που για να το είπούμε ξάστερα, δεν άξίζει μια πεντάσα, και προπάντω σήμερα.

Και λέγοντας έτσι ο Βερετιέφ έφυγε τρεκλίζοντας.

— Ο διάλογος ξέρει τί γίνεται! φώναξε ο Άστακόφ χτυπώντας τη γροθιά του στα προσκέφαλά του. Είναι άσυχώρητο. Θα τα ξεκαθαρίσω όλα.

Και πέντε λεπτά ύστερα κοιμάταν βαθειά. Δεν είναι καλύτερο βάλαμο από το αίστημα του φόβου που περνάει.

Νά ποιά είτανε η άφορμή της νυχτερινής κουβέντας του Άστακόφ και του Βερετιέφ.

(Σ' άλλο φύλλο τελιώνει)

μπορεί νάχε σκοπό, ἄ ζούσε—καθώς γράφουν οἱ φημερίδες—νά χίσει σπύια (πού δὲν τῆ- χισε δσον καιρὸ ζούσε) γιὰ τοὺς φτωχοὺς καὶ νά σηκώσει τὸ Διεθνῆ Ἐλεγχὸ μὲ τὰ ἴ- δια τὰ χέρια του, σὰν ἄλλος Ἡρακλῆς, ξε- ντροπιάζοντας ἔτσι τὸ Ἔθνος, μπορεῖ νάχε κά- νει ἢ νά πρόκειτο νά κάνει τόσα κ' ἄλλα τόσ' ἀκόμα, μὰ καὶ ἕστερ' ἀπ' ὅλα αὐτὰ, τὸ στενό- μας τὸ μυαλό δὲν μπορεῖ νὰν τὸ χωρέσει πὼς ὁ θάνατος τοῦ διευθυντῆ τῆς Ἀθηναϊκῆς Τράπεζας εἶναι ἐθνικὴ συφορὰ, καθὼς τὸν χαρακτήρισαν οἱ φημερίδες καὶ καθὼς ἀ- γωνιστήκανε λυσσασμένα νὰ μᾶς κάνουνε νὰν τὸ πιστέψουμε.

Βέβαια, λυπᾶται κανεὶς γιὰ τὸν ἄνθρωπο πού ἐνῶ εἶταν καμωμένος νὰνεβάσει τὸ βίος του σὲ ἑκατὸ ἑκατομμύρια, πέθανε πρὶν προφτάσει νὰν τὰ κάνει, οὔτε κὰν πενήντα. Βέβαια, μὲ τὸ θάνατο του ζημιώθηκε καὶ ἡ Τράπεζα τῶν Ἀθηνῶν, καὶ ἡ Ἐνιαία, ἴσως καὶ μερικοὶ ἀ- θρώποι, σὰν τὸν Ἰμπρατὴ λ. χ. καὶ σὰ μερι- κὲς ἄλλες προσιονόμυγες πού περιτριγυρίζουν κάθε φιλόδοξο πλούσιο θυμιατίζοντάς τονε ἀπὸ τὸ πρῶτ' ὡς τὸ βράδι γιὰ ν' ἀρπάξουν κανένα κόκκαλο. Βέβαια, λυπᾶται κανεὶς τὸν τραπε- ζιτῆ καὶ τὸν πατριώτη καὶ τὸν οικογενειάρχῃ, μὰ λυπᾶται σύγκαιρα καὶ τὸ Ἔθνος πού θε- λήσανε νὰ μᾶς τὸν παραστήσουνε οἱ φημερίδες πὼς συνεδέει τὴ ζωὴ του μὲ τὴ ζωὴ ἐνὸς τραπεζίτη ἢ ἐνὸς οἰκονομολογοῦ ταλαρᾶ.

Ἐχει κ' ἔχει ἐθνικοὺς εὐεργέτες, μὲ τὴν πλατιά κ' ἀγνή σημασία τῆς λέξης, ἢ Ἑλλάδα κ' ἄς μὴν τοὺς ξέρει κ' ἄς μὴ θελήσει νὰν τοὺς μάθει ποτέ. Ἐχει τοὺς παληκαράδες ἐκείνοὺς πού πάνε καὶ σκοτώνονται στὴ Μακεδονία, χωρὶς νὰ ὑπολογίζονε σὰν τραπεζίτες, πόσο θὰ κερδίουν ἂν τύχει καὶ δὲ σκοτωθοῦν. Ἐ- χει τοὺς ἄλλους τοὺς παληκαράδες τῆς Σκέ- ψης καὶ τῆς Ἰδέας, πού δουλεύονε παράμε- ρα, πού θρέφονται πίνοντας τὸ ἴδιο τὸ αἷμα τους, πού ζοῦνε μοναχὰ μ' ἕναν εὐγενικό πόθο, νὰ προσφέρουν κάτι διαλεχτὸ στὴν πατρίδα τους, ἕνα βιβλίο, ἕνα ποίημα, ἕνα τραγούδι, γιὰ νὰ παρουσιάσουν ἔτσι τὴν πατρίδα τους ζωντανή στὰ μάτια τοῦ κόσμου. Ἐχει τοὺς Παλαμάδες τῆς πού τὴ δοξάζουν, ἔχει τοὺς Ματσουκῆδες πού τὴν τιμοῦν, ἔχει τοσούτους ἄλ- λους ἀκόμα, εἴτε ἀθρώπους τῆς πέννας εἴτε ἀ- θρώπους καὶ τοῦ παρᾶ—γιατὶ ὄχι;—πού δὲν τῆς πετᾶνε ἕνα ψιχουλό γιὰ ψυχικό, μὰ τῆς ἀ- φιερώνουν τὴ ζωὴ τους, τὴ δουλιὰ τους, τὸ αἷμα τους. Εὐτόχησε κοντὰ σ' αὐτοὺς νάχε κ' ἕναν Ψυχάρη. Κι ὅταν ἕνα ἔθνος ἔχει τόσες γε- ρὲς κολώνες, δὲ γκρεμίζεται ἂν τοῦ πεθάνει ἕ- νας Περματίζογλου—κ' εἶναι ντροπὴ, ἐθνικὴ ντροπὴ, νὰν τὸ παρουσιάζονε γκραβαρικώ- τατα στὸν κόσμο γονατισμένο γύρω στὸν τάφο ἐνὸς τραπεζίτη.

Η ΚΑΛΥΤΕΡΗ

κρίση γιὰ τὰ περίφημα καθαρευουσιάνικα μακαρόνια τοῦ κ. Κλαίοντα Ραγκαβῆ πού τὰ σεβίρησε ὁ φι- λολογικὸς ἀρχιμάγερσ κ. Ἀγγ. Βλάχος στὸ Βασι- λικὸ θέατρο μὲ τὸν τίτλο «Δούκισσα τῶν Ἀθηνῶν», δημοσιεύτηκε στὴν «Ἀκρόπολη» τῆς περασμένης Δευτέρας καὶ εἶναι ἡ ἀκόλουθη:

«ΔΗΛΩΣΙΣ

Εὐρὼν τὴν «Δούκισσαν» τῶν Ἀθηνῶν ὡς τὸ μόνον ἀποτελεσματικὸν κατὰ τῆς ἀθηνιαίας φάρμακον, ἐκφράζω καὶ δημοσίᾳ τὴν εὐγνωμο- σύνην μου πρὸς τὸν διαπρεπῆ ἱατρὸν—ὑπνολό-

γον κ. Κλ. Ραγκαβῆν, ὅστις μὲ ἐθεράπευσεν ἀπὸ ἀϋπνίαν ἐναντίον τῆς ὁποίας δὲν ἴσχυσαν οὐδὲ τὰ δραστηκώτερα ναρκωτικά. Τ. Σς».

Η ΑΘΗΝΑ

γελάει ἀκόμα μὲ τὶς ρητορικὰς μπουρμπουλήθρες τοῦ Λεβίδου πού, ὡς Πρόεδρος τῆς Βουλῆς, ἀνάγγειλε στοὺς βουλευτάδες τὸ θάνατο τοῦ Περματίζογλου κ' ὡς πρόεδρος τῆς Βουλῆς καὶ ρητόρεψε καταθέτον- τας τὸ στεφάνι στὸ νεκρὸ του.

Οὔτε ὁ Μιστριώτης δὲ θὰν τάλεγε ἔτσι ἀστεία καθὼς τάπε ὁ Λεβίδης.

«Καὶ κούφη σοὶ ἡ γῆ τῆς Ἀττικῆς, ἧς βουληφόρος ἐτύγχανες ὢν».

Κουφὴ βέβαια ἐτύγχανεν ἡ γῆ τῆς Ἀττικῆς, γιὰτὶ ἀλλιώτικα θῆνοιγε πελώριο τὸ στόμα τῆς κατὰχωνιάσει τὴ ρητορικὴ αὐτῆς λεβίθα.

Μιὰ μοναχὰ δικαιολογία χωράει, μὲ μεγάλο κό- πο πάντοτε, σ' αὐτὰ τὰς-εἶα πὼς ὁ Λεβίδης μιὰ καὶ μιλοῦσε σὲ πεθαμένο δὲν μπορούσε παρὰ πεθαμέ- νες λέξεις νὰ μεταχειριστεῖ. Μὰ κ' ὅτα μιλάει μὲ ζωντανούς;

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ

τῆς Ἀχλίας βγήκε ἀπὸ τὴ φυλακὴ κ' ὄλεσ οἱ φη- μερίδες γράφουνε πὼς γι' αὐτὴ τὴ δουλιὰ ἐνέργησε ὁ Τσάρος. Οἱ ἴδιες οἱ φημερίδες δὲν εἶναι λίγες μέρες πού γράφανε πὼς ἡ Ρουσία μὰς πολεμάει λυσσασμέ- να στὰ ἐθνικὰ ζητήματα. Κι ὁ κοσμάκης πού θρέφε- ται μὲ τὴ φῆμα αὐτὴ διπλωματικὴ θροσὴ δὲν ξέρει τί τοῦ γίνεται καὶ τί νὰ πιστέψει. Ἡ γνώμη μας εἶναι νὰ μὴν πιστεύει ποτέ τίποτα μὰ νὰ κοιτάζει τὴ δουλιτσα του, ἀφίνοντας τὴ διπλωματία στοὺς δι- πλωμάτες καὶ στὸ Γιάνναρο τῆς «Ἑσπερινῆς».

Ο ΙΣΚΙΟΣ ΤΟΥ ΠΕΘΑΜΕΝΟΥ*

Π. Σοῦ δόθηκε ἀφορμὴ, Στέφανε, νὰ μελετή- σης τὸ χαρακτήρα ἢ καλύτερα τὴν ψυχὴ τῆς Εἰνῆς;

ΣΤ. Ναι...δηλαδή ἡ στενὴ γνωριμία μου μ' ἑσᾶς, ἀπὸ τὴν καλοσύνη τῆς κυρίας Ἀννας νὰ μὲ μπάση στὸ σπῆτι σας...

ΑΝ. Κι ἀπὸ τοῦ Παύλου τὴν καλοσύνη.

ΣΤ. Ναι· μὰ σ' ἑσᾶς ἐγὼ ὁ ὄρφανὸς βρήκα μιὰ δευτέρη μητέρα. Ἡ ἀθῶα ἐμπιστοσύνη ποῦδειζε πάν- τοτε σ' ἐμένα ἢ Εἰνῆ, ὅλ' αὐτὰ, νομίζω, μοῦδιναν κάποιαν εὐκαιρία νὰ προσέξω τὸ χαρακτήρα τῆς ἢ καλύτερα τὴν ψυχὴ τῆς. Κ' ἔτσι θαρρῶ, πὼς ἐ- νοίωσα, ὅτι τὸνεῖρό τῆς εἶναι ὄνειρο...

Π. Πιστεύεις, Στέφανε, ὅτι αὐτὸ εἶναι ὄλο κεί- νο πού θέλεις νὰ πῆς; Δὲ τὴ μελέτησες βαθύτερα τὴν ψυχὴ τῆς;

ΑΝ. Παῦλο!

Π. Τί εἶναι, Ἀνα;

ΑΝ. Τίποτα· μὰ θαρρῶ, πὼς δὲν εἶναι ὁμιλία αὐτὴ πού ἀνοίξαμε. Θὰ κάνουμε τώρα τὴν ψυχολο- γία τῆς Εἰνῆς;

Π. Γιατὶ ὄχι; δὲν πιστεύω νάχη κ' ὁ Στέφα- νος ἀντίθετη γνώμη.

ΣΤ. Κύριε Παῦλο, ὑποθέτω, ὅτι μέσα στὰ λό- για σας κρύβεται κάτι ἄλλο, πού ἐγὼ δὲν ἔχω τὸ δικαίωμα νὰ τὸ μαντέψω.

Π. Σωστά· μὰ γι' αὐτὸ θὰ μιλήσουμε οἱ δύο μας μόνον· καὶ...γλήγορα μάλιστα. Νομίζω, ὅτι ἡ

*) Ἡ ἀρχὴ τοῦ στὸ περασμένο φύλλο.

ἀργητα σ' αὐτὰ τὰ ζητήματα εἶναι λάθος μεγάλο, πού δὲ διορθώνεται κατόπι.

ΣΤ. Ὅταν τὸ λάθος αὐτὸ εἶναι κ' ἐπικίνδυνο· μὰ ὅταν εἶναι λάθος πού δὲν κλεῖ μέσα του κανένα κίνδυνο, κανένα φόβα, εἶναι καὶ διορθωμένο ἀπὸ τὴ στιγμὴ πού ἡ ἀργητα δὲν ἀρχίσει νὰ γίνεται καὶ λάθος.

Π. Αὐτὸ θὰ τὸ δοῦμε.

ΑΝ. Μὰ τί εἶναι αὐτὰ πού λέτε;

Π. Σιωπῆ...ὁ Στέφανος μ' ἐνόησε καλὰ, ὑποθέτω.

ΣΤ. Ἴσως...δὲν εἶμαι βέβαιος.

ΑΝ. Ἀκουστὲ με κ' ἐμένα! Μὴ θελήσετε νὰ μιλήσετε γιὰ πράματα πού μόνον ἡ φαντασία σας τὰ γέννησε.

Π. Εἶπα σιωπῆ...Θὰ μιλήσουμε σὰν ἄντρες οἱ δύο μας.

ΑΝ. Καλύτερα νὰ μὴ μιλοῦσατε.

ΣΤ. Γιατὶ φοβάστε;

ΑΝ. Σιωπάτε· ἢ Εἰνῆ.

Ε. Ἄ! κύριε Στέφανε, ξεχνᾶς τρομερὰ.

ΣΤ. Πὼς εἶπες;

Ε. Εἶπα ὅτι ξεχνᾶς τρομερὰ. Πού εἶναι τὸ βι- βλίο πού μοῦδωσεν ἡ θεία μου;...

ΣΤ. Ὄ, ναί!

Ε. Κ' εἶχα τόση λαχτήρα νὰ τὸ διαβάσω. Κρί- μα! Ἐλεγα πὼς θὰ περνοῦσα ἔτσι ὡραία τὴν ὡρα μου.

ΣΤ. Γιὰ τιμωρία μου πηγαίω ἀμέσως στῆς θείας σου νὰ τὸ φέρω.

Ε. Νὰ κάμης τόσον κόπο;

ΣΤ. Κόπος πού θάναι κορομὴ νὰ συχωρεθῆ τὸ λάθος μου. Σὲ λίγο θὰ τῶχης.

Π. Θὰ σὲ περιμένα κ' ἐγὼ γιὰ νὰ μιλήσουμε.

ΣΤ. Μάλιστα κύριε...

Ε. Μπᾶ; ἔχετε ἰδιότητα;

Π. Ναι· κάτι σοδαρό.

Ε. Πήγαινε λοιπὸν γλήγορα, Στέφανε...Ὁ κη- μένος νὰ κάμη τόσο δρόμο...

ΑΡ. Τί συλλογίζεσαι, Εἰνῆ;

Ε. Δὲν ξέρω τί ἔχω...νοιώθω σὰν κάποια λύπη ἀλλιώτικη, παράξενη.

Π. Τί ἔχεις;

Ε. Τί νᾶναι αὐτὸ;...Ἄχ! ἐκεῖνος ὁ κόσμος ἐκεῖ πέρα...Ἐκεῖνα τὰ λόγια του!

Π. Μὰ τί ἔλεγαν;

Ε. Καλὰ-καλὰ κ' ἐγὼ δὲν ξέρω. Ἴσως καὶ νὰ μὴν τᾶκουγα· μοῦ ἔκαμαν ὅμως τόσο κακὸ!...τόσο κακὸ!

Π. Ἐ! καλὰ· τὰ συνηθισμένα σου ὄλο καὶ κα- κὸ σοῦ κάνει ὁ κόσμος.

Ε. Ὅχι· πρώτη φορὰ τὸ παθαίνω αὐτὸ· ποτέ μου δὲ φαντάστηκα τὸν κόσμο κακὸ ὄχι· ἴσα-ἴσα τὸν ἀγαποῦσα· μὰ σήμερα...σήμερα μοῦ φάνηκε κακός. Ἄ! μητέρα μου! γιατί νὰ φύγω ἀπὸ κον- τὰ σου;

ΑΝ. Ἐδῶ, παιδί μου, στὴν ἀγκαλιά μου· δὲν εἶναι τίποτα...ἴσως ἡ διάθεσή σου νᾶναι χαλασμέ- νη σήμερα.

Ε. Ὅχι...ἤμουνα τόσο καλὰ. Ἐνῶ τώρα... τώρα πονᾶει ἡ ψυχὴ μου.

Π. Σώπα, σώπα· ὄνειρεύεσαι. Ἐτσι εἶναι ἡ ζωὴ παιδί μου. Ἀρχίσεις τώρα νὰ μπαίνης σ' αὐτὴ καὶ τὰγκάθια τῆς σὲ κεντρώνουνε βαθιά· μὰ θὰ συνηθί- σης γλήγορα καὶ θὰ ἴδῃς, ὅτι ὅλα περνοῦν καὶ ὅτι ἡ λύπη ἀπὸ τὸ τίποτα, πού σήμερα μὰς φαίνεται μεγάλη, αὔριο θὰ μᾶς εἶναι ἀλαφρῆ σὰν ἀγέρας μπροστὰ στὰ ληθινὰ βάσανα.

Ε. Ὄ! καὶ νᾶταν ἀλήθεια.